

APA-prosjektet ("Arbitration and Party Autonomy)

<http://www.jus.uio.no/ifp/english/research/projects/choice-of-law/index.html>

UNIVERSITY OF OSLO
FACULTY OF LAW

**Grenser for partsautonomi i voldgift:
Konkursrett og arbeidsrett**

Institutt for privatrett, «Kjerka»

Karl Johans gate 47

13 mars 2014, kl. 9.00-12.00

Lunsj kl. 12.00-13.00

Program

- 09.00-09.20 Velkomst og rammen for prosjektet –
Professor dr.juris *Giuditta Cordero-Moss*, UiO
- 09.20-10.35 Konkursrettslige begrensninger
Vitenskapelig assistent *Nanette Flatby Arvesen*
Diskusjon
- 10.35-10.45 Pause
- 10.45-12.00 Arbeidsrettslige begrensninger
Vitenskapelig assistent *Øivind Foss*
Diskusjon
- 12.00-13.00 Lunsj

Internasjonalt kommersielt samarbeid er stadig mer utbredt. Dette fører med seg behov for å avklare de juridiske rammene for samarbeidet utover den materielle rettslige regulering som anvendes på interne juridiske forhold.

Kommersielle kontrakter har ofte en voldgiftsklausul. Voldgiftsavgjørelser har rettskraft og er grunnlag for tvangsfullbyrdelse. Domstolene har ikke myndighet til å vurdere voldgiftsavgjørelsers innhold. Derfor mener ofte partene at en kontrakt med en voldgiftsklausul gir dem frihet til å avtale ordninger som ikke ville være akseptable etter norsk rett.

Prosjektet forsker på utvalgte eksempler fra kommersiell praksis og søker å teste hvorvidt ordningene som er avtalt mellom partene er i overensstemmelse med norsk rett – hvis ikke de er det, vil prosjektet belyse hvorvidt en voldgiftsavgjørelse som håndhever avtalen vil kunne tvangsfullbyrdes i Norge.

Konkursrettslige begrensninger på partsautonomien i internasjonale kommersielle forhold

Problemstillingen er om partene kan unngå anvendelse av norske konkursrettslige regler ved å underlegge avtalen utenlandsk rett og bestemme voldgift som middel for tvisteløsning. Objektet for avhandlingen er ulike avtalemekanismer som partene bruker for de facto å skaffe seg en bedre posisjon enn andre kreditorer i konkurs. Blant kontraktsklausulene som kan bli aktuelle i denne sammenhengen er set off, early termination og close out-netting.

Avhandlingen ser blant annet på en voldgiftsdom som godkjenner en rett til å motregne i konkurs basert på en avtalt motregningsrett som er videre enn den alminnelige retten til å motregne. Videre behandles situasjonen hvor en voldgiftsdom stadfester en utvidet rett til heving av kontrakten på grunn av konkurs enn det som er tillatt etter norsk rett. Avhandlingen vil også ta for seg det tilfelle at partene har inngått en «close out-netting»-avtale og det foreligger en voldgiftsdom mot konkursboet som gir effekt til denne avtalen. Avhandlingens hovedanliggende er å undersøke om en voldgiftsdom mot konkursboet som stadfester disse klausulene kan underkjennes eller nektes fullbyrdet fordi den strider mot norsk ordre public eller voldgiftsmessighet.

Tesen er at innenfor konkursrett er det noen regler og prinsipper som beskytter så viktige interesser at en voldgiftsdom som følger partenes lovvalg og ser bort fra de ellers anvendelige reglene, risikerer å bli underkjent eller nektet tvangsfullbyrdet. Prinsippet om likebehandling av kreditorer eller reglene som gir boet rettigheter i en kontraktssituasjon kan ha en slik karakter. Det tas gjerne imot innspill omkring denne tesen, og alle forslag til andre eksempler eller lignende situasjoner vil bli satt stor pris på.

Arbeidsrettslige begrensninger på partsautonomien i internasjonale kommersielle forhold

Opgavens sentrale spørsmål er hvorvidt norske arbeidsrettslige regler kan medføre at en voldgiftsdom som legger partenes lovvalg til grunn ikke kan tvangsfullbyrdes i Norge.

Arbeidsrett er et område hvor offentlige hensyn gjør seg særlig gjeldende, med omfattende ufravikelig lovgivning som skal verne arbeidstakernes interesser. I den grad hensynene bak disse reglene må anses som grunnleggende for rettssystemet, kan det føre til at en avtale i strid med slike regler blir ugjennomførbar som følge av voldgiftslovens regler om ugyldighet og anerkjennelse av voldgiftsdommer.

Det tas utgangspunkt i utvalgte typetilfeller som gjør det mulig å foreta en praktisk vurdering av enkelte arbeidsrettslige regler og hensynene som ligger bak de. Foreløpig har oppgaven fokusert på et tenkt tilfelle hvor partene i en virksomhetsoverdragelse har avtalt at selger skal nedbemanne en viss andel av arbeidsstokken før overdragelsen finner sted, men hvor slik nedbemanning viser seg umulig fordi det vil være i strid med oppsigelsesvernet i arbeidsmiljøloven § 16-4. Spørsmålet er om en norsk domstol i et slikt tilfelle kan hindre tvangsfullbyrdelse av en voldgiftsdom på erstatning for kontraktsbrudd, eller eventuelt naturaloppfyllelse. I fortsettelsen vil ytterligere typetilfeller vurderes, blant annet knyttet til diskriminering og EU- og EØS-rett.

Etter en kort presentasjon av oppgavens foreløpige funn er det åpent for diskusjon, og det tas gjerne imot forslag til andre mulige typetilfeller og vinklinger.

Prosjektets forskningsplan

	H 09	V 10	H 10	V11	H 11	V 12	H 12	V 13	H13	V 14	H14
Company law	Cathrine Bjoland										
Competition Law	Nicolai Nielsen										
Property and Insolvency			Siri Hafeld								
Administrative Regulations			Tone Wetteland								
Arbitrability					Ulrik Tetzschner						
Intellectual Property					Hedda Bjøralt Roald						
Contract Law (liability limitation)							Tommy Thomsen				
Contract Law (early termination, set off, close out netting)									Nanette Arvesen		
Labour law									Øivind Foss		
Direct claim in chain of contracts									Amie Sørensen		

